

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Gülcan KAÇMAZ SAYYIĞIT

Van Milletvekili

Doğal dengeyi bozarak ekolojik yıkımı derinleştiren uygulamalar sıklıkla kamuoyuna yansımaktadır. Şirketlerin ekonomik çıkarını önceleyen politikalarla ekosistem ciddi oranda zarar görürken canlılar için yaşam alanı daralmakta, ülke günden güne su fakiri bir ülke konumuna düşmektedir. Çünkü gerekli ölçüde Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) yapılmadan HES, JES ve barajların sayısında ciddi bir artış yaşanırken maden sahalarıyla da halk sağlığı tehdit edilmektedir. Bunun trajik bir örneği de 13 Şubat 2024'te Erzincan'ın İliç ilçesinde altın madeninde liç alanının çökmesiyle 9 işçinin hayatını kaybettiği iş cinayetidir.

Bugün Ağrı'nın Diyadin ilçesinde bulunan Mollakara Altın Madeniyle ilgili endişeler de artmaktadır. Bu sebeple Mollakara köyü sakinleri ve çevre koruma örgütleri; siyanür kullanımı ile maden sahasının su kaynaklarına ve yaşam alanlarına yakın olmasından dolayı "ikinci İliç" uyarısında bulunmaktadır. Çünkü uzmanlar, 20 ton altın rezervi için hazırlanan projede sahanın evlere 190 metre mesafede olduğunu, 10 bin tonluk siyanürün kullanılmasının sadece Ağrı'yı değil; Van ve diğer kentleri de olumsuz etkileyeceğini belirtmektedirler.

Koza Altın İşletmeleri tarafından işletilen tesisin Tendürek Dağı eteklerinde konumlandırıldığı için, dolayısıyla Murat Nehri'nin kaynağında bulunduğu altını çizen uzmanlar en ufak bir sızıntıda Fırat Nehri'nin geçtiği tüm kentlerde ciddi çevresel ve sağlık sorunlarına sebep olacağını ifade etmektedirler. Çünkü toplamda 467,2 hektarlık bir alanı içeren altın madeni sahası yaklaşık 650 futbol sahası büyüklüğünde bir alana denk düşmektedir.

Temel geçim kaynağının tarım ve hayvancılık olduğu bölgede mera alanlarının zarar görmesiyle yurttaşlar ciddi bir ekonomik riskle de karşı karşıya kalırken uzmanlar, ÇED raporunun da gerektiği şekilde düzenlenmediğini ifade etmektedirler. Dolayısıyla siyasi iktidar, şirketlerin taleplerini esas almak yerine yurttaşların evlerinin yakınında, nehrin kaynağında ve mera alanları üzerinde kurulan altın madeniyle ilgili endişelere kulak vermek zorundadır.

Bu bağlamda;

1 – Ağrı ilinin Diyadin ilçesindeki Mollakara Altın Madeninin kurulması süreciyle ilgili Bakanlığınızda hangi bilgiler bulunmaktadır?

2 – Ağrı / Diyadin’in Mollakara köyünde kurulan altın madeni hakkında Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) raporunun olumlu olmasını etkileyen faktörler nelerdir? ÇED raporunda gerçeğe aykırı verilere yer verildiği doğru mudur?

3 – Ağrı / Diyadin’deki Mollakara Altın Madeniyle ilgili ÇED raporunda insan, doğa, geçim kaynakları vb. ölçütler nasıl değerlendirilmiştir? Siyanürle aramanın insan ve doğa üzerinde herhangi bir etkisinin olmayacağı kanaatine nasıl varılmıştır?

4 – Ağrı / Diyadin’de Mollakara Altın Madeni tesisinin kurulması sürecinde; Bakanlığınız tarafından halk sağlığı üzerindeki etkileri araştırılmış mıdır? Tesisin kurulmasından etkilenen yerleşim yeri ile insan sayısı kaçtır?

5 – Tarım ve hayvancılığın klasik ekonomik üretim biçimi olduğu Ağrı / Diyadin’de siyanürün kullanılmasının mera alanlarına ve tarımsal ürünlere verebileceği olası zarar analiz edilmiş midir?

6 – Koza Altın İşletmelerinin “Mollakara hinterlandı” olarak tanımladığı hattın kapsadığı bölgeler hangileridir? Bu kapsamda Van’da ruhsatlandırılan arama bölgeleri sayısı kaçtır?

7 – Mollakara Altın Madeni sahasına bağlı diğer alanlarda kapsamlı ÇED raporundan kaçınmak için Van’daki projelerin 25 hektarın altında gösterildiği doğru mudur?

8 – Mollakara Altın Madeninin Ağrı ve Van başta olmak üzere yaşam alanlarındaki olumsuz etkilerinden dolayı herhangi bir çalışma başlatılacak mıdır? Maden sahasının denetimi hangi sıklıkla ve nasıl yürütülmektedir?